

Uchwała Nr 134/2020
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia 23 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Przemyślu na 2021 rok.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1 – 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), art. 3 ust. 1 i art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365 z późn. zm.) – **Rada Miejska w Przemyślu**

uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Przemyślu na 2021 rok zwany dalej Gminnym Programem Przeciwdziałania Uzależnieniom, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Przemyśla.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01.01.2021r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Maciej Kamiński

Załącznik do Uchwały Nr 134/2020
Rady Miejskiej w Przemyślu
z dnia 23 listopada 2020r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI i ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
oraz
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

zwany w dalszej części

**GMINNYM PROGRAMEM
PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIOM
w
PRZEMYŚLU
na 2021 rok**

ROZDZIAŁ I

Diagnoza problemu uzależnień i innych zagrożeń społecznych w mieście Przemysłu

Diagnoza problemów społecznych w mieście Przemysłu została opracowana na podstawie analizy danych statystycznych za lata 2017 - 2019 pozyskanych od:

- Komendy Miejskiej Policji,
- Straży Miejskiej,
- Miejskiego Ośrodka Zapobiegania Uzależnieniom,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Wojewódzkiego Podkarpackiego Szpitala Psychiatrycznego w Żurawicy,
- Wojewódzkiego Szpitala im. Św. Ojca Pio w Przemysłu,
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemysłu,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (sprawozdanie z działalności).

Analiza zebranych danych wskazuje na utrzymujące się i nadmierne spożywanie alkoholu przez dorosłych oraz przypadki zatrucń narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi.

Z uwagi na dynamikę zmian w zakresie danych statystycznych (sytuacja zmienia się z roku na rok) oraz ich pejoratywny, społeczno – ekonomiczny wydźwięk niezwykle ważne jest kontynuowanie działań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2021r., który stanowi lokalną strategię w zakresie zapobiegania uzależnieniom i minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych.

Realizacja zadań obejmuje przede wszystkim zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków (oraz innych substancji psychoaktywnych), pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy uzależnień, ze szczególnym ukierunkowaniem działań na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Polega ona także na podejmowaniu czynności o charakterze profilaktyczno – edukacyjnym, w celu poszerzania świadomości dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki uzależnień oraz obejmuje szkolenia wybranych grup zawodowych w ww. tematyce.

Podstawą prawną GPPU jest realizacja zadań własnych gminy, wynikających z zapisów ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277 z późn. zm.), z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019r., poz. 852 z późn. zm.) oraz z ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019r., poz. 2365 z późn. zm.).

1. Problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu

Jednym z najpoważniejszych problemów współczesnego społeczeństwa jest alkoholizm, którego destrukcyjne skutki widoczne są w wielu płaszczyznach życia rodzinnego czy społecznego. Zebrane dane pozwalają stwierdzić, iż obok oczywistych dysfunkcji zdrowotnych, nadużywanie alkoholu przez dorosłych i młodzież, jest przyczyną narastającej agresji, przemocy w rodzinie, zaburzeń rozwojowych dzieci, wiąże się ze stanem permanentnego napięcia

i wyczerpania emocjonalnego. Zauważalne jest również obniżenie wieku inicjacji alkoholowej, rozluźnienie więzi rodzinnych oraz wykluczenie społeczne, będące m.in. pokłosiem wcześniejszej utraty pracy zaniedbywanej często z powodu szkodliwego picia lub uzależnienia, ale w podobnym stopniu owo wykluczenie dotyka także osoby starsze, samotne, mieszkańców domów pomocy społecznej.

Niepokojącym zjawiskiem jest udział młodzieży szkolnej w konsumpcji alkoholu, który jest w przeważającej większości przypadków pierwszą substancją psychoaktywną, po którą sięgają młodzi ludzie. Wskazują na to wyniki ogólnopolskich badań ankietowych z 2019 roku (przeprowadzanych co cztery lata od 1995r.) w ramach programu badawczego pn. „European School Survey Project on Alcohol and Drugs – ESPAD” (podobne wyniki pojawiły się w poprzednim badaniu – z 2015r.). Zdecydowana większość młodzieży sięga po napoje alkoholowe jeszcze przed osiągnięciem pełnoletności (np. 84 % uczniów z III klas szkół gimnazjalnych oraz 96 % uczniów II klas szkół ponadgimnazjalnych). Spożywanie alkoholu jest na tyle rozpowszechnione, że na 30 dni przed badaniem piło 47 % młodzieży z młodziej grupy i 76 % osób z grupy starszej. Biorąc pod uwagę wyniki wszystkich badań ESPAD najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. W ocenie respondentów uwagę zwraca także wysoki poziom dostępności alkoholu. W 2019r. odnotowano także (w stosunku do 2015r.) bardziej liberalne podejście rodziców do picia alkoholu przez młodzież.

Według raportu WHO (badaniem HBSC objęto polskich nastolatków w wieku: 11, 13 i 15 lat), odsetek młodzieży pijącej alkohol spadł na przestrzeni lat 2014 – 2018 z 38,6% do 34,6%.

1.1 Rynek „alkoholowy” w Przemysłu

1.1.1. Zezwolenia

W 2019 roku wydano ogółem 115 zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:

- 40 zezwoleń dla sprzedawców detalicznych
oraz
- 75 – dla sprzedawców gastronomicznych.

W 2019r. wydano 91 decyzji o wygaśnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (w 2018r. – 61).

Tabela nr 1: Wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta Przemysłu w latach 2017-2019, na podstawie oświadczeń przedsiębiorców

Kategoria napojów alkoholowych	Rok i wartość sprzedanego alkoholu w zł		
	2017	2018	2019
o zawartości alkoholu do 4,5 % oraz piwo	29.356.778,85	30.001.629,07	31.277.837,41
o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyj. piwa)	6.326.328,38	6.601.499,88	7.288.620,94

o zawartości alkoholu powyżej 18%	23.262.669,70	24.824.556,97	27.140.635,36
Łącznie:	58.945.776,93	61.427.685,92	65.647.093,71

Źródło: Urząd Miejski w Przemyślu

W 2019r. nastąpił spadek liczby zezwoleń wydanych na sprzedaż alkoholu (115). Dla porównania w 2018r. – 205, 2017r. – 160. Nastąpił jednakże wzrost wartości sprzedanego alkoholu o 4.219.407,79 zł (w stosunku do roku 2018).

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz poza miejscem sprzedaży, a także zasady usytuowania miejsc sprzedaży oraz podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl, regulują odrębne uchwały:

- uchwała nr 116/2018 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 4 lipca 2018r.,
- uchwała nr 117/2018 Rady Miejskiej w Przemyślu z dnia 4 lipca 2018r.

1.1.2 Kontrole

W 2019r. przeprowadzono 15 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w których uczestniczyli przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dodatkowo członkowie GKRPA brali udział w akcji „Trzeźwy poranek” prowadzonej przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji.

Tabela nr 2: Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2017-2019

	Lata		
	2017	2018	2019
Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	46	5	15

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W związku z przeprowadzonymi kontrolami Komisja nie znalazła podstaw do wszczęcia postępowań wyjaśniających celem cofnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z naruszeniem warunków określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w prawie karnym. Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji oraz Straży Miejskiej w 2019r. również nie odnotowali przypadku ujawnienia naruszenia warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Przemyśla (w 2018r. – 0; 2017r. – 0).

1.2 Kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości i po użyciu alkoholu

Z danych statystycznych Komendy Miejskiej Policji w Przemyślu wynika, iż w 2019r. na terenie powiatu przemyskiego ujawniono 75 kierujących pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości (2018r. – 86 osób, 2017r. – 68 osób), natomiast pojazdy inne niż mechaniczne prowadziło 2 nietrzeźwych kierowców (2018r. – 1 osoba, 2017r. – 1 osoba). Odnotowano także 30 przypadków prowadzenia pojazdów mechanicznych w stanie po użyciu alkoholu (2018r. – 33 osoby, 2017r. – 34 osoby).

W 2019r. na terenie miasta Przemysła zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym spowodowało: 8 mężczyzn kierujących pojazdami w stanie nietrzeźwości lub po spożyciu alkoholu (brak możliwości rozróżnienia w systemie).

W 2019r. nie odnotowano wypadku drogowego, którego sprawcą byłaby osoba pieszka pozostająca w stanie nietrzeźwości (w 2018r. – 0, 2017r. - 0).

1.3 Naruszenie prawa i porządku w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych

W 2019 r. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Przemysłu podjęli interwencje wobec 18 osób w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscu publicznym (w 2018r. – 26, w 2017r. – 77). W związku z powyższym nałożono 1 mandat karny. Do Sądu Rejonowego w Przemysłu skierowano 17 wniosków o ukaranie. Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Przemysłu doprowadzili do MOZU 1080 osób.

Wobec 3122 osób (w 2019r.) funkcjonariusze Straży Miejskiej w Przemysłu podejmowali interwencje w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych, co skutkowało nałożeniem 509 mandatów karnych (w 2018r. – 2911 interwencji i 481 mandatów; 2017r. – 2746 interwencji i 472 mandaty). Funkcjonariusze SM w 2019 r. dowieźli do MOZU 1093 osoby, natomiast do domów dowieziono 32 osoby będące pod wpływem alkoholu.

1.4 Mieszkańcy Przemysła korzystający z usług Izby Wyrzeźwień Miejskiego Ośrodka Zapobiegania Uzależnieniom

W 2019 r. do Miejskiego Ośrodka Zapobiegania Uzależnieniom przewieziono 2852 osoby, celem umieszczenia ich w Izbie Wyrzeźwień. To nieznaczny wzrost w porównaniu z 2018r., kiedy to z usług Ośrodka skorzystało 2842 pacjentów (a w 2017r. – 2836). Wśród nich najliczniejszą grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym od 18. do 65. roku życia (zwłaszcza mężczyźni – 2662 osoby w 2019r., a w 2018r. było ich 2699).

Liczba kobiet dowiezionych do wyrzeźwienia w 2019 r. wyniosła 187. To znaczny wzrost w porównaniu z 2018r. – 138 (2017r. – 145). W przypadku mężczyzn sytuacja jest mniej dynamiczna.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że na przestrzeni ostatnich lat liczba osób nieletnich przyjmowanych do Izby Wyrzeźwień utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela nr 3: Ilość pobytów w Izbie Wyrzeźwień w latach 2017-2019

Rok	Łączna liczba	Zatrzymani pełnoletni		Zatrzymani nieletni	
		Mężczyźni	Kobiety	Chłopcy	Dziewczęta
2017	2836	2688	145	3	0
2018	2842	2699	138	4	1
2019	2852	2662	187	3	0

Zródło: Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom

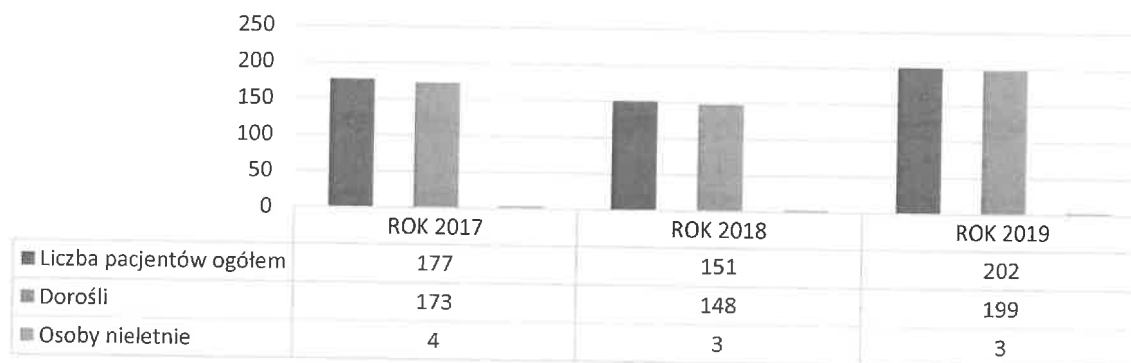
Pomocą terapeutyczną w zakresie uzależnienia od alkoholu w Miejskim Ośrodku Zapobiegania Uzależnieniom w 2019r. objęto 323 osoby (w 2018r. – 256 osób, w 2017r. – 236 osób). W zakresie współuzależnienia od alkoholu ze wsparcia terapeutycznego oferowanego przez MOZU skorzystały 94 osoby.

Dział Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Zapobiegania Uzależnieniom udzielił 31 osobom poradnictwa w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu, w tym było 12 osób uzależnionych od alkoholu i 19 osób współuzależnionych. Ogółem z porad skorzystało 278 osób.

1.5 Mieszkańcy Przemyśla przyjęci do hospitalizacji w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu w związku z zatruciem alkoholem

W ostatnim roku zanotowano wzrost liczby pacjentów hospitalizowanych w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu, w związku z zatruciem spowodowanym przez alkohol. Natomiast w przypadku dzieci ilość przypadków zatrucia, o którym wyżej mowa utrzymuje się na podobnym poziomie.

Wykres nr 1: Zestawienie liczby pacjentów hospitalizowanych w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu w latach 2017 – 2019, w związku z zatruciem alkoholem

Źródło: Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu

1.6 Dane Wojewódzkiego Podkarpackiego Szpitala Psychiatrycznego w Żurawicy

Z danych przedstawionych przez Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy wynika, że w 2019r. z powodu uzależnienia od alkoholu leczonych było 797 osób, z czego 67 stanowili pacjenci zamieszkujący na terenie miasta Przemyśla (w 2018r. – 715 osób, w tym 37 z terenu miasta).

W Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w roku 2019 w zajęciach terapeutycznych udział wzięło 78 osób (29 kobiet i 49 mężczyzn). W analogicznym okresie w 2018r. z takiej pomocy skorzystało 135 osób (w 2017r. – 188).

W Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Przemyślu funkcjonują następujące grupy terapeutyczne:

- 4 grupy terapii podstawowej,
- 1 grupa terapii pogłębionej,
- 1 grupa psychoedukacyjna,
- 1 grupa terapii osób współuzależnionych.

1.7 Mieszkańcy Przemyśla korzystający z usług Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Z analizy danych statystycznych za 2019r. przedstawionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu wynika, że nieznacznie zmalała liczba rodzin, którym udzielono pomocy w formie zasiłków celowych, posiłków oraz artykułów żywnościowych (w związku z problemem nadużywania alkoholu) i wyniosła ona 79 – to o 13 mniej niż w roku 2018. Trudna sytuacja życiowa spowodowana nadużywaniem alkoholu skutkowałą skierowaniem w 2019r. do rodzin, w których występuje ów problem, środków finansowych w wysokości 382.016,34 zł. Pomoc materialną w 2019r. uzyskało 1 989 rodzin z terenu miasta Przemyśla (w 2018r. – 2 058, w 2017r. – 2 239).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019r. skierował 4 wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe od alkoholu osób stosujących

przemoc w rodzinie. Natomiast w tym samym okresie wystosowano do Sądu 15 wniosków o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich dzieci w związku z przemocą w rodzinie.

1.8 Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019r. podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu wobec 100 osób, to nieznacznie mniej niż w latach ubiegłych: 2018r. – 102 osoby, 2017r. – 107 osób.

W przedmiocie zastosowania leczenia odwykowego od alkoholu, GKRPA wystosowała 15 wniosków do Sądu Rejonowego w Przemyślu. W 2018r. – 40, 2017r. – 40 wniosków.

Na rozmowę z członkami zespołu ds. motywacji wysłano w 2019 roku 756 zaproszeń, z czego w rozmowach motywujących do podjęcia leczenia i wspierających leczenie udział wzięły 152 osoby.

2. Problemy społeczne związane z uzależnieniem od narkotyków i innych środków psychoaktywnych

Obok problemu, jaki stanowi alkoholizm, należy pochylić się także nad zjawiskiem narkomanii, coraz śmieiej wdzierającym się w struktury naszego społeczeństwa. Narkotyki oraz różnego rodzaju środki psychoaktywne stanowią kolejny element destabilizujący życie rodzinno – społeczne, a walka z tym negatywnym zjawiskiem stanowi istotną część działań podejmowanych w ramach zadań profilaktycznych ujętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Wyniki badań ankietowych ESPAD, zrealizowanych w 2019r., wskazują na nieoczekiwany spadek poziomu rozpowszechnienia substancji nielegalnych (narkotyki i NSP tzw. „dopalacze”). Większość osób poddanych badaniom, nigdy po tego typu substancje nie sięgała. Wśród osób eksperymentujących z narkotykami najczęściej w odpowiedziach pojawiała się marihuana lub haszysz. Jednakże zarówno w przypadku narkotyków, jak i nowych substancji psychoaktywnych, zauważalna jest tendencja spadkowa.

Według danych przedstawionych przez Główny Inspektorat Sanitarny w 2019r. w województwie podkarpackim (podobnie jest w całym kraju) spadła średnia liczba zatruć dopalaczami (w porównaniu do roku 2018).

Z analizy danych statystycznych dot. miasta Przemyśla wynika, że uzależnienie od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych wciąż stanowi poważny problem wśród mieszkańców miasta. Obniżył się także wiek pierwszych kontaktów z narkotykami lub innymi substancjami o podobnym działaniu.

2.1 Dystrybucja narkotyków

Na przestrzeni ostatnich kilku lat, na terenie całego kraju, wśród młodych ludzi wzrosło zainteresowanie środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i innymi środkami ogólnie nazywanymi narkotykami. Na terenie miasta Przemyśla od 2013r. funkcjonował jeden sklep „Hindu-Point”, który zajmował się sprzedażą środków zastępczych. Mimo regularnych inspekcji i dostarczania decyzji przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przemyślu o zakazie sprzedaży podejrzanych produktów, sklep funkcjonował nadal, a zmianie ulegał jedynie jego asortyment. Ostatecznie punkt ten został zamknięty w listopadzie 2015r. W okresie od końca 2015r. do końca 2019r. nie powstał żaden nowy punkt sprzedaży środków zastępczych na terenie miasta Przemyśla.

2.2 Dane Komendy Miejskiej Policji

W 2019r. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Przemyślu u 35 osób ujawnili posiadanie narkotyków lub innych środków odurzających. Dla porównania w 2018r. odnotowano 20 takich przypadków, w 2017r. – 33.

Natomiast 10 osobom przedstawiono zarzut dot. udzielania narkotyków lub środków psychoaktywnych innym osobom (w 2018r. – 1 przypadek, w 2017r. - 16).

W związku z naruszeniem przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w 2019r. funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji ujawnili 38 przestępstw (w 2018r. – 34, w 2017r. – 69).

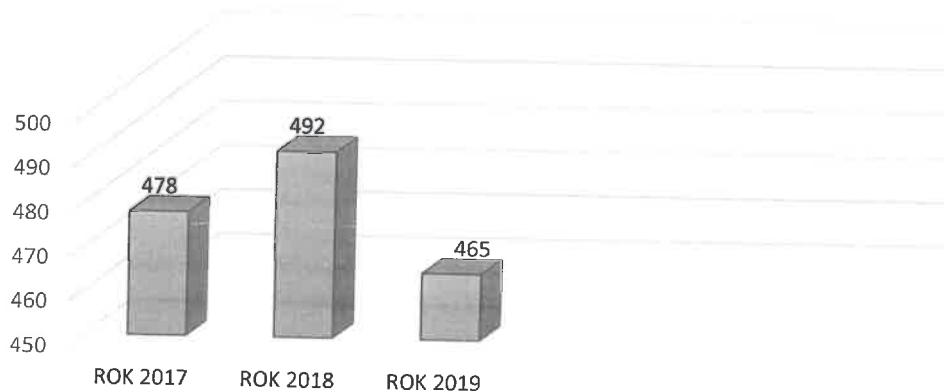
2.3 Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom

W związku z uzależnieniem od narkotyków w Miejskim Ośrodku Zapobiegania Uzależnieniom w 2019r. pomocą terapeutyczną w ww. zakresie objęto 109 pacjentów (w 2018r. – 84 osoby, a w 2017r. liczba ta wyniosła 50).

W 2019r. do Działu Interwencji Kryzysowej w związku z uzależnieniem od narkotyków i innych środków psychoaktywnych po poradę zgłosiło się 10 osób (w tym: 5 osób uzależnionych i 5 osób współuzależnionych). W roku 2018 – 15 osób, w 2017r. – 1 osoba.

W ramach „Telefonu zaufania” przeprowadzono 465 rozmów. Liczba udzielonych porad z trzech ostatnich lat pokazuje, że idea ta przynosi wymierny efekt.

Wykres nr 2: Liczba przeprowadzonych rozmów telefonicznych w ramach „Telefonów zaufania” w latach 2017 – 2019

Źródło: Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom

Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom dysponuje także testami wykrywającymi obecność narkotyków w organizmie. W 2019 roku wykonano bezpłatnie 7 testów, a w 2018r. – 11 testów (w 2017r. – 29).

2.4 Mieszkańcy Przemyśla przyjęci do hospitalizacji w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w Przemyślu w związku z zatruciem narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi

Z analizy danych statystycznych jednoznacznie wynika, iż w roku 2019 ogólna liczba zatruc narkotykami nieznacznie wzrosła, w porównaniu do roku 2018. Trend ten dotyczy osób dorosłych, gdyż dzieci w tym przedmiocie nie korzystały w ubiegłym roku z pomocy Wojewódzkiego Szpitala. Podobnie wygląda sytuacja, co do zatruc innymi substancjami (w tym lekami), zaobserwowano bowiem wzrost ogólnej liczby przypadków o ponad 30 % w porównaniu do roku 2018.

Statystyka ta nie napawa optymizmem, a jedynie potwierdza konieczność kontynuowania działań profilaktycznych, których zasięg powinien objąć jeszcze większą grupę adresatów niż w latach ubiegłych.

Tabela nr 4: Zestawienie liczby pacjentów zatrutych narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, przyjętych na oddział w Wojewódzkim Szpitalu im. Św. Ojca Pio w latach 2017-2019

Pacjenci	Lata		
	2017	2018	2019
Zatrucie narkotykami	8	7	12
Dorośli	8	7	12
Dzieci	0	0	0
Liczba zatruc innymi substancjami (w tym lekami)			
	148	92	120
Dorośli	104	77	87
Dzieci	44	15	33

Źródło: Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu

2.5 Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczące problemowego używania alkoholu i innych środków uzależniających

Problemowe używanie alkoholu wraz z innymi środkami uzależniającymi stwierdzono w 2019r. w przypadku 4 osób (w 2018r. – 11 osób).

3. Problemy społeczne związane z przemocą

Przemoc w rodzinie jest jednym z kilku czynników, stanowiących poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa społecznego. Artykuł 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* zawiera prawną definicję przemocy w rodzinie, która pozwala poprawnie zakwalifikować dany czyn, wymierzony przez sprawcę przeciwko ofierze. W rozumieniu przepisów ww. ustawy, przez przemoc w rodzinie „należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa albo dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc w rodzinie stanowi zatem jedną z patologii społecznych, a pomoc ofiarom nie jest łatwa. Ważne są więc zintensyfikowane działania różnorodnych służb i instytucji. Dane statystyczne nie stanowią rzeczywistego odzwierciedlenia rozmiarów zjawiska. Informacje te mogą być nieprecyzyjne z przyczyn obiektywnie niezależnych od podmiotu prowadzącego rejestr i zajmującego się tego typu zdarzeniami. W wielu bowiem przypadkach ofiara wycofuje oskarżenie z obawy przed sprawcą, albo z uwagi na łączące ich niegdyś więzi. Ów przedmiot patologii jest złożony, a samo stwierdzenie, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem, nie jest wystarczające, by jej zapobiec. Istotne jest podejmowanie szeregu działań zmierzających do ograniczenia skali zjawiska i rozszerzenia zasięgu udzielanej pomocy, tak by objęła jak największą grupę odbiorców.

Według danych statystycznych prowadzonych przez Policję, w Polsce sytuacja bezpieczeństwa w rodzinie jest trudna. Co roku zakładane są „Niebieskie Karty”, których ilość wciąż utrzymuje się na wysokim poziomie. W 2019r. zanotowano wzrost liczby wypełnianych formularzy o 1,59% w stosunku do roku 2018 (2019r. – 74.313; 2018r. – 73.153). Nastąpił nieznaczny spadek liczby ofiar przemocy o 0,11 % w stosunku do 2018r., zaś w odniesieniu do 2017r. – o 4,86% (2019r. - 88 032; 2018r. – 88 133; 2017r. – 92 529). W 2019r. ogólna liczba podejrzewanych sprawców przemocy w rodzinie, będących pod wpływem alkoholu wyniosła 42.583 – spadek o 1,39 % w porównaniu do roku 2018 (2018r. – 43.182; 2017r. – 46.092).

3.1 Komenda Miejska Policji

Dane uzyskane z Komendy Miejskiej Policji w Przemyślu wskazują na spadek liczby sprawców przemocy w rodzinie w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego. W 2019r. ujawniono 94 sprawców przemocy w rodzinie (podjęto 94 interwencje domowe – związane z przemocą w rodzinie – wobec osób będących pod wpływem alkoholu), rok wcześniej było ich 150 (w 2017r. – 161). Utrzymuje się więc taka sama tendencja, jak w przypadku danych uzyskanych z jednostek w całym kraju. W 2019r. założeniem „Niebieskiej Karty” zakończyły się wszystkie interwencje.

W wyniku stwierdzonej przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejskiej Przemyśl 121 osób uznano za pokrzywdzone (w tym 99 kobiet, 8 mężczyzn i 14 osób nieletnich).

Tabela nr 5: Zestawienie danych pozyskanych z Komendy Miejskiej Policji w Przemyślu w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie

	Lata		
	2017	2018	2019
Sprawcy przemocy	161	150	94
Osoby pokrzywdzone (ogółem)	218	196	121
Kobiety	164	130	99
Mężczyźni	9	17	8
Nieletni	45	49	14
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	161	144	94

Źródło: Komenda Miejska Policji w Przemyślu

3.2 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

O tym, że zjawisko przemocy w rodzinie wciąż stanowi poważny problem społeczny, świadczyć mogą informacje przedstawione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemyślu. Z analizy danych za 2019r. wynika, iż do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie o pomoc zgłosiło się 10 osób doświadczających przemocy. W 2018r. odnotowano natomiast 11 takich przypadków (2017r. – 13).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził łącznie 105 „Niebieskich Kart”, założone m.in. przez uprawnione do tego instytucje (w 2018r. – 153, 2017r. – 173), a na terapię dla sprawców przemocy skierowano 29 osób (w 2018r. – 48, 2017r. – 32).

3.3 Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zespół ds. motywacji udzielił w 2019r. 64 porady członkom rodzin ze względu na zakłócenia życia rodzinnego z powodu szkodliwego picia alkoholu, zażywania narkotyków lub innych szkodliwych substancji (w tym: 5 Dorosłym Dzieciom Alkoholików, poprzez zachęcanie ich do uczestnictwa w zajęciach profesjonalnej terapii i spotkaniach samopomocowych) – w 2018r. było to odpowiednio: 42 i 3 osoby.

4. Wykluczenie społeczne jako czynnik sprzyjający nadużywaniu alkoholu

Pierwszą grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowią bezrobotni. Z analizy danych statystycznych pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Przemyślu wynika, że stopa bezrobocia dla miasta Przemyśla wyniosła 10,2 % (stan na 30.11.2019r.).

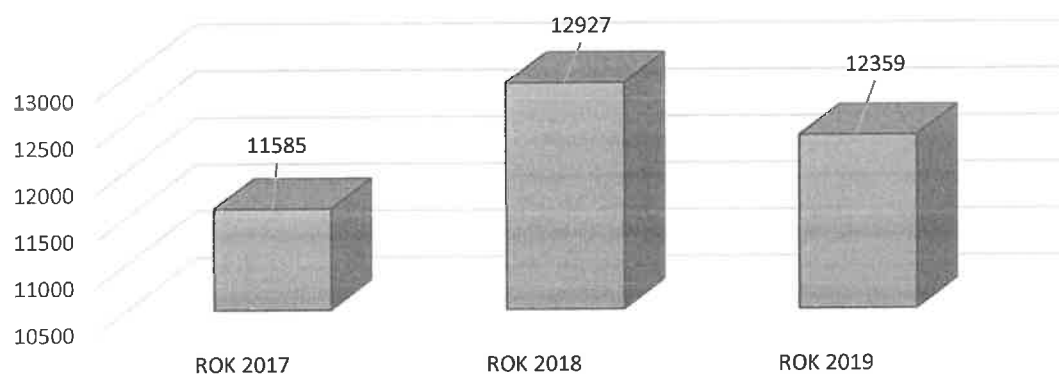
W powiecie przemyskim odsetek osób bezrobotnych osiągnął 12,0 %.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w 2019r. zarejestrowanych było 6 316 osób bezrobotnych i w porównaniu do analogicznego okresu z 2018r. liczba ta była niższa o 463 osoby (czyli o 7,3 %). W 2019r. kobiety stanowiły 52,2 % ogółu bezrobotnych (3 296 osób, w tym 1 164 os., które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka); w porównaniu do stanu z grudnia 2018r. udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,5 %.

W mieście Przemyślu bez pracy pozostawało 2 851 osób, co stanowi 45,1% ogółu bezrobotnych (tj. o 237 osób mniej w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2018r.).

Drugą grupę wykluczonych społecznie stanowią mieszkańcy miasta Przemyśla w wieku 65 lat i powyżej. W roku 2019 ich liczba wyniosła 12 359 osób (stan na 31.12.2019r.).

Wykres nr 3: Liczba mieszkańców miasta Przemyśla w wieku 65 lat i więcej w latach 2017-2019

Źródło: Ewidencja Ludności Urzędu Miejskiego w Przemyślu

Odpowiedzią na potrzeby osób starszych i samotnych, jest m.in. działający przy „Caritas” Archidiecezji Przemyskiej - Klub Seniora (ul. Piotra Skargi 6). W 2019r. w zajęciach z różnych form aktywizacji skorzystało (podobnie jak w 2018r. i 2017r.) 45 osób.

Poza ww. Klubem, „Caritas” prowadzi także Dom Dziennego Pobytu „Senior-WIGOR”, który dzięki świadczonym usługom zaspokaja podstawowe potrzeby seniorów. Dom oferuje m.in.: różnego rodzaju zajęcia uaktywniające, takie jak: plastyczne, artystyczne i kulinarne. Program przewiduje także z aktywizowanie i zaangażowanie samopomocowe seniorów oraz działania na rzecz środowiska lokalnego. Z usług Domu Dziennego Pobytu „Senior – WIGOR” w 2019r. korzystało 30 uczestników.

Dodatkowo na terenie miasta Przemyśla funkcjonuje Przemyski Uniwersytet Trzeciego Wieku oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Państwowej Wyższej Szkole Wschodnioeuropejskiej w Przemyślu. UTW organizują m.in. zajęcia podnoszące sprawność fizyczną: gimnastykę rehabilitacyjną, zajęcia z jogi, tenis stołowy. Ich członkowie biorą udział w spartakiadach sportowych dla seniorów.

Trzecią grupę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym stanowią mniejszości etniczne. Od wielu lat Gmina Miejska Przemyśl wspiera coroczne spotkania przemyskich Romów. Poświęcone są one tematyce profilaktyki, podejmują kwestie dotyczące rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i mają charakter edukacyjno – profilaktyczny.

5. Placówki realizujące zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom

- Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy
 - Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
 - Oddział Dzienny Terapii Uzależniania od Alkoholu,
 - Poradnia Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży
- Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom, w tym:
 - Zespół Interwencji Kryzysowej,
- Klub Abstynenta „Alfa”,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, w tym:
 - Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach,
- Placówki wsparcia dziennego:
 - Świetlica środowiskowo – profilaktyczna „Iskierka”, prowadzona przez Związek Harcerstwa Polskiego Komendę Hufca Ziemi Przemyskiej im. Orłąt Przemyskich,
 - Katolicka świetlica profilaktyczno – wychowawcza „Oratorium”, prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Św. Michała Archaniola,
 - Świetlica socjoterapeutyczna „Perspektywa”, prowadzona przez „Caritas” Archidiecezji Przemyskiej w Przemyślu,
 - Świetlica Towarzystwa Przyjaciół Dzieci „Przystań”, prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Okręgowego w Przemyślu
 - Świetlica Środowiskowa w Domu Ukraińskim (organ prowadzący tj. Związek Ukraińców w Polsce O. w Przemyślu złożył wniosek o wydanie zezwolenia na prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – postępowanie w toku).
- Grupy samopomocowe AA działające przy parafiach i stowarzyszeniach,
- Przemyski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku.

ROZDZIAŁ II

Obszary problemowe

Na podstawie monitoringu działań prowadzonego w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom, analizy danych statystycznych, sprawozdań merytorycznych, raportów i wizyt kontrolnych, można zdiagnozować następujące obszary problemowe:

Obszar problemowy nr 1:

Utrzymująca się liczba mieszkańców Przemysła doświadczająca szkód z tytułu nadużywania substancji psychoaktywnych (w tym alkoholu).

Dane wykorzystane do analizy problemu:

A. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- liczba rodzin, którym udzielono pomocy w związku z nadużywaniem alkoholu
2017r. – 91 rodzin
2018r. – 92 rodziny
2019r. – 72 rodziny
- ilość środków finansowych skierowanych do rodzin ze względu na trudną sytuację życiową spowodowaną nadużywaniem alkoholu
2017r. – 571.689,00 zł
2018r. – 403.741,19 zł
2019r. – 382.016,34 zł.

B. Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom:

- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną
2017r. – 326 osób
2018r. – 256 osób
2019r. – 323 osoby
- liczba osób, którym udzielono porad w funkcjonującym na terenie MOZU Zespole Interwencji Kryzysowej
2017r. – 326 osób
2018r. – 347 osób
2019r. – 278 osób.

C. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- liczba osób, wobec których Komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu leczenia odwykowego
2017r. – 107 osób
2018r. – 102 osoby
2019r. – 100 osób
- liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w przedmiocie zastosowania leczenia odwykowego od alkoholu
2017r. – 40 wniosków
2018r. – 40 wniosków
2019r. – 15 wniosków
- liczba osób, które wzięły udział w rozmowach interwencyjno – motywujących
2017r. – 446 osób
2018r. – 380 osób
2019r. – 152 osoby
- wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta Przemysła:
2017r. – 58.945.776,93 zł
2018r. – 61.427.685,92 zł
2019r. – 65.647.093,71 zł.

Obszar problemowy nr 2:

Zakłócanie porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Dane wykorzystane do analizy problemu:

A. Komenda Miejska Policji:

- liczba osób, u których ujawniono posiadanie narkotyków lub innych szkodliwych substancji
2017r. – 33 osoby
2018r. – 20 osób
2019r. – 35 osób
- liczba osób, którym przedstawiono zarzuty dot. udzielenia narkotyków lub środków psychoaktywnych innym osobom
2017r. – 16 osób
2018r. – 1 osoba
2019r. – 10 osób
- liczba założonych „Niebieskich Kart”
2017r. – 161 kart
2018r. – 144 karty
2019r. – 94 karty.

B. Straż Miejska:

- liczba osób ukaranych mandatami karnymi za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych
2017r. – 472 osoby
2018r. – 481 osób
2019r. – 509 osób.

C. Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom:

- liczba osób przebywających w Izbie Wyrzeźwień
2017r. – 2836 osób
2018r. – 2842 osoby
2019r. – 2852 osoby
- liczba mężczyzn przebywających w placówkach leczenia
2017r. – 2688 mężczyzn
2018r. – 2699 mężczyzn
2019r. – 2662 mężczyzn
- liczba kobiet dowiezionych do wyrzeźwienia w Izbie Wyrzeźwień
2017r. – 145 kobiet
2018r. – 138 kobiet
2019r. – 187 kobiet.

Obszar problemowy nr 3:

Przypadki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Dane wykorzystane do analizy problemu:

- na przestrzeni lat widoczna jest utrzymująca się liczba dzieci przebywających w Izbie Wyrzeźwień,
- przypadki nieletnich korzystających z pomocy Wojewódzkiego Szpitala im. Św. Ojca Pio w związku z zatruciem alkoholem,

- liczba młodych osób korzystających z pomocy terapeutycznej w zakresie uzależnienia od narkotyków utrzymuje się na podobnym poziomie, co w latach ubiegłych,
- brak zatruć narkotykami wśród osób nieletnich (2019r. – 0, 2018r. – 0, 2017r. – 0)
- wzrost liczby zatruć innymi substancjami psychoaktywnymi (2019r. – 33 osoby, 2018r. – 15 osób, 2017r. – 44 osoby).

Obszar problemowy nr 4:

Wykluczenie społeczne jako czynnik sprzyjający nadużywaniu alkoholu.

Dane wykorzystane do analizy problemu:

- w zajęciach prowadzonych w Centrum Integracji Społecznej w 2019r. uczestniczyło łącznie 110 osób z terenu miasta Przemyśla. Głównym celem CIS jest aktywizacja zawodowa i reintegracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i pozostających w trudnej sytuacji życiowej. W 2019r. wśród uczestników Centrum było m.in.: 7 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, 13 osób (w tym 5 kobiet i 8 mężczyzn) uzależnionych od alkoholu oraz 3 osoby bezdomne.
- osoby w wieku poprodukcyjnym korzystające z pomocy i wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- ilość osób niepełnosprawnych (po 60. roku życia) korzystających ze świadczeń pomocy społecznej,
- 3 osoby po 65. roku życia zostały zgłoszone w 2019r. do GKRPA w sprawie uzależnienia od alkoholu i wszczęcia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego (w 2018r. – 3 osoby; w 2017r. – 8 osób).

OBSZARY PROBLEMOWE

Obszar problemowy nr 1: Utrzymująca się liczba mieszkańców Przemysła doświadczająca szkód z tytułu nadużywania substancji psychoaktywnych (w tym alkoholu).

Cel strategiczny: Organizacja pomocy i utrzymanie dobrej jakości oferty skierowanej do osób pijących szkodliwie, osób uzależnionych i współuzależnionych.

CELE SZCZEGÓŁOWE	
1. Wspomaganie środowisk pracujących na rzecz rodziny i osób uzależnionych od alkoholu. 2. Zabezpieczenie oferty wznacniającej abstynencję osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.	PLANOWANE DZIAŁANIA 1.1. Organizacja warsztatów, wykładów, seminariów i konferencji dla środowisk zajmujących się profesjonalną terapią i psychoterapią, w celu poprawy wzajemnej komunikacji i skutecznej pomocy osobom uzależnionym – w miarę potrzeb. 1.2. Podnoszenie kwalifikacji m.in. członków GKRP A oraz osób zatrudnionych w instytucjach zajmujących się pomocą dla uzależnionych od alkoholu i narkotyków (udział w szkoleniach, konferencjach, sympozjach, superwizjach i innych formach spotkań) - kontynuacja. 1.3. Bieżąca współpraca GKRP A z MOZU oraz z Wojewódzkim Podkarpackim Szpitalem Psychiatrycznym w Żurawicy (w tym z Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Oddziałem Dziennym Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Poradnią Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży). 2.1. Wspieranie działań abstynenckich wznacających powrót do zdrowia i do rodziny. 2.2. Wspieranie działań profilaktyczno-terapeutycznych i resocjalizacyjnych (m.in. dla: grup wspierających trzeźwienie; grup wsparcia dla osób uzależnionych – po zakończonej terapii podstarawowej; osób z rozpoznanyim syndromem DDA; wielorazowych pacjentów; osób doświadczających przemocy w rodzinie) – według potrzeb.
REALIZATORZY	
➤ Wydział Spraw Społecznych ➤ Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom ➤ Wojewódzki Podkarpacki Szpital Psychiatryczny w Żurawicy i Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Poradnia Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ➤ Klub Abstynenta „ALFA” i grupy samopomocowe ➤ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	
WSKAŹNIKI	
➤ Liczba pacjentów uczestniczących w terapii w Miejskim Ośrodku Zapobiegania Uzależnieniom. ➤ Liczba pacjentów uczestniczących w terapii w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Oddziale Dziennym Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Poradni Terapii Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży. ➤ Liczba osób przeszkolonych w ramach dofinansowania z Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom. ➤ Liczba wniosków skierowanych do Sądu w przedmiocie leczenia odwykowego. ➤ Liczba wezwań i liczba osób, które zgłosiły się na rozmowę z członkami zespołu ds. motywacji do leczenia odwykowego od alkoholu. ➤ Liczba osób korzystających z programu terapii dla osób z rozpoznanyim syndromem DDA.	

3. Wspieranie osób uzależnionych od alkoholu w zakresie redukcji szkód zdrowotnych.	3.1	Motywowanie osoby uzależnionej od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.				
	3.2	Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego i terapeutycznego dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin.				

Obszar problemowy nr 2: Zakłócanie porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Cel strategiczny:
Ograniczenie przypadków w zakłócania porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE		1. Współpraca instytucji działających na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego. 2. Podnoszenie efektywności działań i współpracy instytucji oraz organizacji świadczących pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.	
PLANOWANE DZIAŁANIA			
1.1.	Współpraca z Komendą Miejską Policji, Strażą Miejską, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami, kuratorami, sędziami i prokuratorami itp. poprzez wspólne działania na rzecz ograniczania łamania prawa przez osoby nietrzeźwe i agresywne.	1.2.	Kontrole kierowców pod względem trzeźwości w ramach tzw. „Trzeźwego poranka” z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (licznika trzeźwości lub innych ulotek, broszur itp.), przeprowadzane przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji, w tym z członkami GKRP.A.
2.1.	Współfinansowanie realizacji programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej (terapia grupowa w MOZU).	2.2.	Organizowanie i dofinansowanie szkoleń, narad i konferencji dotyczących procedury „Niebieskiej Karty” i zjawiska przemocy w rodzinie (w miarę potrzeb).
REALIZATORZY			
▲ Wydział Spraw Społecznych ▲ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ▲ Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom ▲ Komenda Miejska Policji ▲ Straż Miejska ▲ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ▲ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna ▲ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Korytnikach ▲ Przemyski Ośrodek Sportu i Rekreacji			
WSKAŹNIKI			
▲ Liczba porad udzielonych rodzinie: w MOZU i przez zespół ds. motywacji do leczenia odwykowego od alkoholu. ▲ Liczba wspólnych kontroli w ramach akcji pn. „Trzeźwy poranek”. ▲ Liczba osób biorących udział w warsztatach umiejętności rodzicielskich. ▲ Liczba osób korzystających z pomocy ośrodków interwencji kryzysowej oraz liczba osób uczestniczących w programach pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.			

CELE SZCZEGÓŁOWE	
PLANOWANE DZIAŁANIA	
2.3.	Koordynowanie, organizowanie i obsługa zespołu interdyscyplinarnego. Zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r, poz. 218 z późn. zm.).
2.4	Wsparanie programów wznacających poczucie wartości i bezpieczeństwo osób doświadczających przemocy (konferencje, wykłady, warsztaty, seminaria itp.)
WSKAŹNIKI	
➤ Liczba szkoleń, porad i konferencji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie. ➤ Liczba sprawców przemocy uczestniczących w programach.	

Obszar problemowy nr 3: Przypadki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.

Cel strategiczny:

Ograniczanie zachowań ryzykownych związanych z używaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.

CELE SZCZEGÓŁOWE	
1. Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promocja zdrowego stylu życia.	
PLANOWANE DZIAŁANIA	
1.1.	Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie zdrowego stylu życia u dzieci i młodzieży poprzez dofinansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych.
1.2.	Wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
1.3.	Promowanie zdrowia na festynach, piknikach, happeningach, imprezach cyklicznych.
REALIZATORZY	
▲ Wydział Spraw Społecznych ▲ Wydział Edukacji i Sportu ▲ Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom. ▲ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ▲ Stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe ▲ Placówki oświatowe ▲ Parafie i inne instytucje kościelne ▲ Komenda Miejska Policji ▲ Straż Miejska ▲ Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny ▲ Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	
WSKAŹNIKI	
▲ Liczba dzieci, młodzieży, rodziców i pedagogów uczestniczących w programach profilaktycznych. ▲ Liczba placówek wsparcia dziennego oraz liczba dzieci uczestniczących w zajęciach. ▲ Liczba uczestników szkoleń. ▲ Liczba imprez i osób uczestniczących w działaniach profilaktyczno – edukacyjnych. ▲ Liczba szkół, w których był realizowany program rekomendowany przez Instytut Psychologii Zdrowia oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. ▲ Liczba szkoleń dla realizatorów zadań GPPU.	

2. Wskazywanie wartości abstynenckich dzieciom i młodzieży oraz podnoszenie ich świadomości w zakresie przyczyn i skutków używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych.	PLANOWANE DZIAŁANIA		2.1. Wspieranie realizacji w szkołach programów profilaktyczno – edukacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.	2.2. Wspieranie programów wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień w czasie wypoczynku zimowego.	2.3. Wspieranie programów wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień w czasie wypoczynku letniego.	3.1. Dofinansowanie szkolenia (zgodnie z potrzebami) wybranych grup zawodowych m.in. nauczycieli, pracowników pomocy społecznej, policjantów, strażników miejskich oraz pracowników służby zdrowia w zakresie promocji zdrowia oraz profilaktyki – warunkiem uzyskania dofinansowania jest umowa o pracę zawarta na czas nieokreślony. 3.2. Włączanie się do ogólnopolskich kampanii związanych z profilaktyką problemów alkoholowych oraz innych substancji psychoaktywnych.			
3. Podjęmowanie działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.									

		3.3.	Wspieranie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez dofinansowanie druku i składu lokalnego czasopisma tematycznego.		
		3.4	Zakup literatury oraz innych materiałów edukacyjno – informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie m.in: ulotek, broszur, plakatów i czasopism – według potrzeb.		

Obszar problemowy nr 4: Wykluczenie społeczne jako czynnik sprzyjający nadużywaniu alkoholu.

Cel strategiczny:

Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

CEL SZCZEGÓŁOWY		PLANOWANE DZIAŁANIA		REALIZATORZY		WSKAŹNIKI	
Ograniczanie problemów, z którymi spotykają się osoby wykluczone społecznie.		1.	Wspieranie działalności Centrum Integracji Społecznej.	Wydział Spraw Społecznych Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe „Caritas” Archidiecezji Przemyskiej Duszpasterstwo Romów Archidiecezji Przemyskiej Uniwersytet Trzeciego Wieku	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach. Liczba osób skierowanych do CIS. Liczba pielgrzymów. Liczba osób starszych uczestniczących w spotkaniach, wycieczkach itp.		
		2.	Dofinansowanie pielgrzymek trzeźwościowych Romów.				
		3.	Wspieranie aktywności osób starszych (udział m.in. w spartakiadach; Dzień Seniora i inne podejmowane inicjatywy).				
		4.	Integracja osób wykluczonych społecznie poprzez organizację wspólnych imprez, spotkań (wigilia, wieczornice itp.).				

Obszar problemowy nr 5: Wykorzystanie zasobów służących do realizacji zadań gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom.

Cel strategiczny:

Zabezpieczenie zasobów służących do realizacji zadań gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom.

CEL SZCZEGÓŁOWY		PLANOWANE DZIAŁANIA		REALIZATORZY		WSKAŹNIKI	
Utrzymanie dobrych warunków pracy realizatorów zadań gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom.		1.	Zabezpieczenie środków finansowych na zakup sprzętu i materiałów biurowych oraz na inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji dla realizatorów zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	Wydział Spraw Społecznych Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Biuro Obsługi Urzędu	Liczba podmiotów, którym udzielono wsparcia		
		2.	Niezbędne naprawy, remonty pomieszczeń oraz inne działania wynikające z bieżącej analizy sytuacji.				

Obszar problemowy nr 6: Przypadki naruszenia obowiązującego prawa na rynku napojów alkoholowych.
Cel strategiczny:

Stale monitorowanie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

CELE SZCZEGÓŁOWE	
Podjęmowanie czynności zmierzających do przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	
PLANOWANE DZIAŁANIA	
1.	Kontrolowanie przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych – zgodnie z prawem lokalnym i ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2.	Systematyczne informowanie i edukowanie podmiotów korzystających z zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności: a) w obszarze przestrzegania zapisów ustawy, głównie w zakresie niesprzedawania i niepodawania alkoholu nietrzeźwym i nieletnim, b) w związku z działaniami mającymi charakter niedozwolonej reklamy lub promocji napojów alkoholowych.
3.	Podjęmowanie innych działań wynikających z bieżącej analizy sytuacji i skali problemów związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie miasta Przemysła.
REALIZATORZY	
▲ Wydział Spraw Społecznych ▲ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ▲ Komenda Miejska Policji ▲ Straż Miejska	
WSKAŹNIKI	
▲ Liczba wszczętych postępowań wyjaśniających. ▲ Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w prawie karnym. ▲ Liczba przypadków ujawnienia przez Komendę Miejską Policji i Straż Miejską, naruszenia warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta. ▲ Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	

ROZDZIAŁ III

1. Monitoring Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom

Celem monitoringu prowadzonego w czasie realizacji programu, jest porównanie istniejącego stanu działań z założeniami programu opisanymi w zamierzeniach projektu zarówno pod względem wykorzystania środków finansowych, jak i uzyskanych rezultatów.

1. Zakres monitoringu:
 - a) budżet programu,
 - b) realizacja zadań.
2. Narzędzia monitorowania:
 - a) analiza dokumentów, sprawozdań, raportów,
 - b) wizyty kontrolne.
3. Jednostki odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych etapów realizacji programu przygotowują sprawozdanie z przeprowadzonych działań.

2. Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom

Analiza przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych następujących sprawozdań:

- 1) Ankiety „PARPA – G1 rocznego sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” przesyłana każdego roku do dnia 15 kwietnia w elektronicznym Systemie Statystyki w Ochronie Zdrowia,
- 2) Ankiety z realizacji działań dotyczących narkomanii, o której mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r., poz. 852 z późn. zm.) przesyłanej każdego roku do dnia 15 kwietnia na adres Departamentu Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego,
- 3) Raportu z wykonania gminnego programu przeciwdziałania uzależnieniom (w części dot. przeciwdziałania narkomanii) przedkładanego zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019r., poz. 852 z późn. zm.) do dnia 31 marca każdego roku radzie gminy.

ROZDZIAŁ IV

Postanowienia końcowe

1. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom:

- 1) zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277 z późn. zm.) źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 2) wydatki przeznaczone na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom wynikające z w/w ustawy określone w powyższym programie, ujmują się w planie budżetowym miasta Przemyśla na 2021 rok: Dział: 851 – Ochrona zdrowia, Rozdział: 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz Dział: 851 – Ochrona zdrowia, Rozdział: 85153 – Zwalczanie narkomanii,
- 3) środki finansowe uruchamiane są na podstawie umów, porozumień, zobowiązań lub zleceń przez Prezydenta Miasta Przemyśla,
- 4) dysponentem środków finansowych oraz koordynatorem realizacji zadań jest Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Kryteria dofinansowania zadań realizowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz prowadzenia postępowań w kwestii leczenia odwykowego od alkoholu zostaną sporządzone odrębne umowy cywilno - prawne.

Ustala się następujące zasady oraz stawki na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w 2021 roku (kwota brutto):

- 1) wynagrodzenie realizatorów programów wychowawczo - profilaktycznych w szkołach i innych placówkach: 30,00 zł/godz. zegarową (słownie: trzydzieści złotych 00/100),
- 2) wynagrodzenie trenera (nauczyciela prowadzącego zajęcia sportowe): 30,00 zł/godz. zegarową (słownie: trzydzieści złotych 00/100); jeden opiekun na co najmniej 15 dzieci,
- 3) koszt dofinansowania pobytu jednego dziecka na wypoczynku zimowym z programem wychowawczym: 1 opiekun na co najmniej 15 dzieci: turnus stacjonarny 10,00 zł/dzień/dziecko i turnus wyjazdowy 45,00 zł/dzień/dziecko,
- 4) koszt dofinansowania pobytu jednego dziecka na wypoczynku letnim z programem wychowawczym: 1 opiekun na co najmniej 15 dzieci: turnus stacjonarny 10,00 zł/dzień/dziecko i turnus wyjazdowy 45 zł/dzień/dziecko,
- 5) miesięczny koszt utrzymania jednego dziecka w placówce wsparcia dziennego: 230,00 zł (słownie: dwieście trzydzieści złotych 00/100),
- 6) wynagrodzenie osób szkolących realizatorów programów profilaktycznych: 40,00 zł/godz. zegarową (słownie: czterdzieści złotych 00/100),
- 7) wynagrodzenia za seminaria, wykłady szkoleniowe dla profesjonalistów – na podstawie odrębnie sporządzonych umów, ustalane indywidualnie w zależności od kompetencji, odległości i czasu dojazdu do miejsca realizacji.
- 8) w związku z sytuacją epidemiologiczną zabezpiecza się środki finansowe przeznaczone na realizację zadań związanych z zapobieganiem zarażeniom wirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19. Pomoc przeznaczona dla realizatorów Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom.

3. Wszystkie formy dofinansowania dotyczą:

- 1) zadań adresowanych do dzieci i młodzieży zamieszkujących lub uczących się na terenie miasta Przemyśla oraz osób dorosłych zamieszkujących na terenie miasta Przemyśla,
- 2) profesjonalistów świadczących usługi terapeutyczne dla mieszkańców miasta Przemyśla.

4. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) z tytułu pracy wykonywanej w czasie posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkom Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie za jedno posiedzenie w wysokości 75,00 zł (słownie: siedemdziesiąt pięć złotych 00/100),
- 2) z tytułu pełnienia funkcji Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje dodatek za jedno posiedzenie w wysokości 75,00 zł (słownie: siedemdziesiąt pięć złotych 00/100).

W przypadku nieobecności Przewodniczącego ustala się dodatek dla jego Zastępcy w tej samej wysokości.

- 3) listę członków uczestniczących w posiedzeniach w danym miesiącu, która będzie podstawą do naliczenia wynagrodzenia zatwierdza Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a w razie jego nieobecności – Zastępca Przewodniczącego GKRPA,
- 4) za nieobecność na posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie przysługuje wynagrodzenie,

- 5) z tytułu pełnienia funkcji członka zespołu ds. motywacji do leczenia odwykowego od alkoholu – za każdą godzinę zegarową pełnionego dyżuru przysługuje wynagrodzenie w wysokości 46,00 zł (słownie: czterdzieści sześć złotych 00/100).

5. Realizatorzy Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca w oparciu o regulamin określający zasady funkcjonowania w zakresie:
 - a) inicjowania i koordynowania polityki miasta wobec problemów alkoholowych i narkotykowych na jego terenie,
 - b) kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Prezydenta Miasta) zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277 z późn. zm.),
 - c) opiniowania wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem lokalizacji punktu sprzedaży zgodnie z uchwałami rady gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277 z późn. zm.),
 - d) podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- 2) Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych w zakresie podejmowania działań koordynujących realizację zadań przyjętych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Przemyśla,
- 4) Placówki oświatowe w zakresie działań statutowych realizowanych w szkołach, na postawie programów wychowawczych i profilaktycznych,
- 5) Komenda Miejska Policji,
- 6) Straż Miejska,
- 7) Organizacje pozarządowe, kościoły i inne związki wyznaniowe prowadzące statutowe działania na rzecz dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii – realizujące zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- 8) Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholii i Współuzależnienia oraz Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholii mieszczące się w strukturach Wojewódzkiego Podkarpackiego Szpitala Psychiatrycznego w Żurawicy,
- 9) Miejski Ośrodek Zapobiegania Uzależnieniom w zakresie wspomagania terapii uzależnień i interwencji kryzysowej,
- 10) Wojewódzki Szpital im. Św. Ojca Pio w Przemyślu - w zakresie ochrony zdrowia,
- 11) inne podmioty, którym zlecane są zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- 12) lokalne media.

6. Środki finansowe planowane w budżecie miasta na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Uzależnieniom w 2021 roku:

- 1) Dział: 851 – Ochrona zdrowia, Rozdział: 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi: 1.296.000,00 złotych.
- 2) Dział: 851 – Ochrona zdrowia, Rozdział: 85153 - Zwalczanie narkomanii: 4.000,00 złotych.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Maciej Kamiński